

OSNOVNA ŠOLA GORICA VELENJE
GORIŠKA CESTA 48, 3320 VELENJE

MLADI RAZISKOVALCI ZA RAZVOJ ŠALEŠKE DOLINE

RAZISKOVALNA NALOGA

ZALJUBLJENOST IN PSIHOLOŠKI PROCESI

Tematsko področje: PSIHLOGIJA

Avtorici:

Tija Košica, 8. razred

Zoja Jenko, 8. razred

Mentorica:

Maja Lampret, mag. psih.

Velenje, 2017

Raziskovalna naloga je bila opravljena na Osnovni šoli Gorica Velenje.

Mentorica: Maja Lampret, mag. psih.

Datum predstavitve: marec, 2017

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

ŠD OŠ Gorica, Velenje , 2016/2017

KG ljubezen / zaljubljenost / čustva

AV KOŠICA, Tija / JENKO, Zoja

SA LAMPRET, Maja

KZ Mladi za raziskovalci za razvoj Šaleške doline, 3320 Velenje, SLO

ZA Osnovna šola Gorica, Goriška cesta 48, Velenje

LI 2016

IN ZALJUBLJENOST IN PSIHOLOŠKI PROCESI

TD Raziskovalna naloga

OP VI, 2 tab., 14 graf., 1 pril.

IJ SLJ

JI sl

AI Ljubezen in zaljubljenost sta stanji, ki jih tekom svojega življenja izkusimo vsi. Kljub temu, da gre za vsakdanje čustvo, pa predstavlja odgovor na vprašanja kaj je ljubezen in zakaj se zaljubimo, pravo uganko. Še posebej zanimivo pa je to vprašanje v času adolescence, ko so občutja zaljubljenosti nekaj povsem novega in zelo razburljivega, hkrati pa precej strašljivega. V raziskovalni nalogi nas je zanimalo, kako osnovnošolci doživljajo zaljubljenost in kako zaljubljenost vpliva na njihovo vedenje in čustvovanje. Poleg tega nas je zanimalo, pod kakšnimi pogoji se osnovnošolci zaljubijo. Spraševali smo se tudi, kakšne so razlike med deklicami in dečki pri izkazovanju čustev in razkrivanju ljubezni. Zanimalo nas je tudi, kakšen je odnos učencev Osnovne šole Gorica do istospolne ljubezni. Za pridobivanje podatkov smo sestavili anketo, ki jo je rešilo 100 učencev Osnovne šole Gorica.

KEY DOCUMENTATION INFORMATION

ND Primary School Gorica, Velenje , 2016/2017

CX love / infatuation / emotions

AU KOŠICA, Tija / JENKO, Zoja

AA LAMPRET, Maja

PP Young researchers for the development of Šaleška valley, 3320 Velenje, SLO.

PB Primary School Gorica, Goriška road 48, Velenje

PY 2016

TI LOVE AND PSYCHOLOGICAL PROCESSES

DT Research work

NO VI, 2 tab., 14 graf., 1 supp.

LA SL

AL sl/en

AB Over the course of our lives we all experience love and infatuation. Despite the fact that they are common emotions, the answers to what love is and why do we fall in love still remains a puzzle. These questions are especially interesting during adolescence, when falling in love is something completely new and exciting and at the same time quite frightening too. In this research we were interested in how elementary school pupils experience love and how it affects their behaviour and the ability to experience feelings. In addition, we wanted to understand what conditions are required for children to fall in love. We asked ourselves what are the differences between the sexes when it comes to showing emotions and demonstrating love. Last but not least, we wanted to see what kind of attitude do pupils from Primary School Gorica have towards same sex relationships. We gathered data from the survey, which has been solved by 100 pupils.

KAZALO VSEBINE

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA	III
KEY DOCUMENTATION INFORMATION.....	IV
KAZALO VSEBINE	V
KAZALO TABEL IN GRAFOV	VI
1 UVOD	1
2 PREGLED OBJAV	2
2.1 O LJUBEZNI IN ZALJUBLJENOSTI.....	2
2.2 VRSTE LJUBEZNI	3
2.3 ISTOSPOLNA LJUBEZEN.....	4
2.4. MLADOSTNIŠTVO IN ADOLESCENCA.....	4
3 METODE DELA	5
3.1 UDELEŽENCI	5
3.2 PRIPOMOČKI.....	5
3.3 POSTOPEK.....	5
4 REZULTATI	6
5 DISKUSIJA.....	20
6 ZAKLJUČEK.....	22
7 POVZETEK.....	23
8 ZAHVALA	24
9 PRILOGA.....	25
10 LITERATURA	27

KAZALO TABEL IN GRAFOV

TABELA 1: ALI SI ŽE BIL/A ZALJUBLJEN/A?	6
TABELA 2: SI SE KDAJ ZALJUBIL/A V OSEBO, KI JE NE POZNAŠ DOBRO, AMPAK JO VIDIŠ VSAK DAN?.....	13
GRAF 1: KAKO SE POČUTIŠ, KO SI ZALJUBLJEN/A?.....	6
GRAF 2: ALI SE DO OSEBE V KATERO SI ZALJUBLJEN OBNAŠAŠ DRUGAČE?.....	7
GRAF 3: ALI SI ŽE RAZKRIL/A SVOJO LJUBEZEB?	8
GRAF 4: ALI POVEŠ SVOJIM PRIJATELJEM, DA TI JE NEKDO VŠEČ?.....	9
GRAF 5: ALI SE Z OSEBO, KI TI JE VŠEČ, POGOVARJAŠ DRUGAČE KOT Z OSTALIMI? KAKO?.....	10
GRAF 6: ALI SI SE ŽE ZALJUBIL/A V SOŠOLKO OZ SOŠOLCA?.....	11
GRAF 7: SI SE KDAJ ZALJUBIL/A V PRIJATELJA/JICO?.....	12
GRAF 8: ALI TI JE NA OSEBI V KATERO SE ZALJUBIŠ POMEMBNEJŠI IZGLED ALI OSEBNOST?.....	14
GRAF 9: BI PAVEDAL/A, ČE BI BIL/A ZALJUBLJEN/A V OSEBO ISTEGA SPOLA?.....	15
GRAF 10: KAJ MENIŠ O ISTOSPOLNI LJUBEZNI?.....	16
GRAF 11: KAKO BI SE OBNAŠAL/A; ČE BI IZVEDEL/A, DA JE TVOJA/A PRIJATELJ/ICA ZALJUBLJEN/A V OSEBO ISTEGA SPOLA?.....	17
GRAF 12: KAKO BI REAGIRAL/A, ČE BI IZVEDEL/A, DA JE OSEBA ISTEGA SPOLA ZALJUBLJENA VATE?.....	18

1 UVOD

Zaljubljenost pri osnovnošolcih je področje, ki je v slovenski literaturi skopo raziskano. V raziskovalnem delu nas je zanimalo, kako osnovnošolci dojemajo zaljubljenost in ljubezen. Zanimalo nas je tudi ali ima zaljubljenost vpliv na njihovo vedenje, čustvovanje in šolsko področje. Želeli smo ugotoviti, kakšne so razlike med dekleti in fanti pri izražanju ljubezni. Poleg tega nas je zanimalo tudi kaj vpliva na to, da se osnovnošolec zaljubi. Dotaknili smo se tudi področja istospolne ljubezni, in sicer nas je zanimalo, kakšen je odnos osnovnošolcev do istospolne ljubezni.

V času, ko mladostnik preide v obdobje adolescence, se mu pogosto porajajo vprašanja povezana z ljubeznijo in zaljubljenostjo. Vendar pa enostavnih odgovorov na to, kaj je ljubezen in zakaj se zaljubimo ni. » Kaj je ljubezen? « To je eno izmed najbolj kompleksnih vprašanj človeštva in na njega si lahko vsak odgovarja po svoje. Vemo, da se vsekakor začne s kemijo v stanju zaljubljenosti, ki ga vsi poznamo kot enega najbolj mučnih stanj človeškega uma, duše in telesa.

HIPOTEZE:

Hipoteza 1: Predpostavljamo, da se zaljubljenost pri osnovnošolcih odraža na vedenjskem in čustvenem področju.

Hipoteza 2: Predpostavljamo, da so fantje pri izražanju čustev bolj sramežljivi kot punce.

Hipoteza 3: Predpostavljamo, da se osnovnošolci večkrat zaljubijo na podlagi osebnosti, kot pa izgleda.

Hipoteza 4: Osnovnošolci imajo pretežno negativna stališča do istospolne ljubezni.

2 PREGLED OBJAV

2.1 O LJUBEZNI IN ZALJUBLJENOSTI

Ljubezen je čustvena navezanost in naklonjenost drugim osebam, sicer pa ta pojem lahko povezujemo tudi z dejavnostmi in drugimi živimi bitji ter ostalimi pojmi. Ljubezen je po mnenju večine psihološko najzanimivejše čustvo. V glavnem ločimo predvsem tri sestavine ljubezni: potreba po navezovanju in odvisnosti, podpora in pripravljenost pomagati, potreba po posedovanju in izključnosti v odnosu do ljubljene osebe (projekti.gimvic.org, 2012).

V literaturi ločimo pojem zaljubljenosti in ljubezni, hkrati pa ločimo več vrst ljubezni. Številni danes menijo, da je glavna razlika med ljubeznijo in zaljubljenostjo, da se ljubezen začne z zaljubljenostjo, ter da je to prva, intenzivna faza ljubezni. Vendar ni tako. To sta namreč dva različna občutka v psiholoških procesih (Pišek, 2007). Pri ljubezni je emocionalna navezanost, pri zaljubljenosti pa gre v prvi vrsti za idealizacijo druge osebe. Lahko bi torej rekli, da se posameznik zaljubi takrat, ko začuti, da je določena oseba tisto, kar si predstavlja kot svoj ideal (projekti.gimvic.org, 2012). Brut (2007) pravi, da nismo zaljubljeni v določenega fanta oziroma dekle, ampak v svojo predstavo o njem. Dva zaljubljenca pravzaprav nista zaljubljena drug v drugega, ampak v svojo predstavo drugega o drugem. Ljubezen in zaljubljenost sta dve čustvi, med katerima obstaja bistvena razlika (Pišek, 2007)

Pojem idealizacije pri zaljubljenosti se dobro odraža pri pojavu »ljubezni na prvi pogled«. Gre za pojav, ko se posameznik zaljubi v osebo, ki jo je srečal prvič v življenju. Ta oseba ga po svojih telesnih in značajskih lastnostih spominja na njegovo domišljjsko predstavo o idealnem partnerju. Kljub temu, da posameznik to osebo vidi prvič, se mu zdi, da je ta oseba utelešenje njegove predstave ter da dobro poznajo izbranca ali izbranko, čeprav ga vidijo prvič v življenju (Pišek, 2007). Zaljubljeni ne dojema drugega takšnega, kot je, temveč takšnega, kot si ga želi. Zaradi tega odnos zaljubljenosti ni realen, resničen, temveč je odnos privida, ponaredka stvarnosti. Torej zaljubljeni dejansko ne ljubi osebe, ampak svojo skrivljeno, nepopolno podobo o njej (Pišek, 2007).

Intenzivnost občutka »ljubezni«² je v zaljubljenosti maksimalna, saj se človeku zdi, da je predmet njegove ljubezni najboljši med možnimi in s tem tudi najpomembnejši. Tisto, kar je iskal, se skoraj popolnoma ujema s tem, za kar je prepričan, da je našel. Zato se zaljubljenost pogosto doživlja kot strast in je lahko močnejša od ljubezni. Težava je tudi v tem, da se človek ne ukvarja s to drugo osebo, temveč s svojimi sanjarjenji o njej. Ne živi resničnega

življenja, ampak samo sanjari in živi v oblakih (Pišek, 2007). Navedeno po besedah Piška (2007) velikokrat predstavlja težavo in vodi do konfliktov kasneje v odnosu, ko se postavljeni ideali začno počasi razblinjati in posameznik osebo spozna za to, kar je v resnici. Dokler se predstava idealnega partnerja ujema z osebo, govorimo o zaljubljenosti. Zaljubljenost pa mine takrat, ko posameznik spozna resnične lastnosti osebe v vsej svoji razsežnosti in te začno odstopati od zaželenih pričakovanj (Pišek, 2007). Spoznavanje pravih lastnosti osebe, v katero se zaljubimo, lahko vodi bodisi v ljubezen, bodisi v konec zaljubljenosti, v kolikor so pričakovanja ter ideali v prevelikem nasprotju z dejanskimi lastnostmi posameznika.

Zaljubljanje predstavlja normalen razvojni proces. V procesu zaljubljanja in odljubljanja, si počasi oblikujemo realno predstavo o življenjskemu sopotniku in dosežemo duševno zrelost. Od zidanja gradov v oblakih počasi preidemo na gradnjo svojega življenja na trdnih, a varnih tleh ob življenjskemu sopotniku, ki je ravno tako človek kot mi in ne neka idealizirana predstava. (Pišek, 2007)

Zaljubljenost je lahko lepo čustvo tudi takrat, če ti oseba, v katero si zaljubljen, teh čustev ne vrača. Takšna čustva so sestavni del mladosti. So nujna, a niso usodna. V mladosti je lahko razočaranje zaradi neuslišane zaljubljenosti zelo hudo. Za pozabljanje neke osebe, v katero si zaljubljen, je potreben čas, ki zaceli tudi rane. (But, 2007)

2.2 VRSTE LJUBEZNI

Ločimo lahko več vrst ljubezni. Prva je, že prej omenjena, ljubezen na prvi pogled. O zaljubljanju v osebo, ki je sploh ne poznamo, poročajo ljudje vseh starosti. Takšna oblika ljubezni naj bi bila posledica močne telesne privlačnosti, kombinirane s specifičnim vzorcem obnašanja. Ti vzorci obnašanja so pogosto nezavedni in obojestranski in tako lahko sklepamo, da je zaljubljanje do neke mere nagonske narave.

Strastna ljubezen pomeni popolno prevzetost nad drugo osebo, ki vključuje močna čustva, močne spolne želje in ob enem tudi nežnost. Walster opisuje strastno ljubezen kot »divje« čustveno stanje, kaotičnost občutij in čustev.

Tovariška ljubezen je oblika ljubezni pri kateri čutimo globoka, topla in zaupna čustva do partnerja in v kateri ustvarjamo tesne in prepletene odnose. Povezuje se z naklonjenostjo, navezanostjo, zaupanjem, spoštovanjem, zvestobo, intimnostjo in poznavanjem.

... **navaja še strastno vseobsegajočo ljubezen, značilnost katere je** neizpolnjenost, ki je posledica težko premostljivih ovir. Ob teh posameznik vedno močneje hrepeni po ljubljeni osebi, postaja obseden z njo.

Zavezujoča ljubezen pa je povezana z medsebojno zavezanostjo partnerjev in z načrtovanjem skupne prihodnosti.

2.3 ISTOSPOLNA LJUBEZEN

Slovar slovenskega knjižnega jezika (1997) homoseksualca označuje kot osebo, ki čuti spolno nagnjenje do oseb istega spola (Benko, 2007). Spolna orientacija je pojem, ki se nanaša na posameznikov 'spolni nagon'. Če nekoga privlačijo osebe istega spola, je homoseksualec, če ga privlačijo osebe obeh spolov je biseksualec, če pa osebe nasprotnega spola, pa se identificira kot heteroseksualec (EXODUS, b. d.). Spolna orientacija je pogosto razlog za diskriminacijo posameznikov, še posebej, če so ti drugače spolno orientirani kot večina. Tako so predvsem homoseksualci pogosto žrtve diskriminacije, ker so v manjšini. Diskriminacija homoseksualcev najpogosteje izhaja iz homofobije ali heteroseksizma (Zorko, Trojner in Ravnikar, 2016).

2.4 MLADOSTNIŠTVO IN ADOLESCENCA

Mladostništvo ali adolescenca je razvojno obdobje med koncem otroštva in začetkom zgodnje odraslosti, med približno 11. in 24. letom starosti. To razvojno obdobje se začne predpuberteto in puberteto. Puberteta je obdobje pospešenega telesnega razvoja, izraz pa vključuje tudi spremljajoče psihološke spremembe (Marjanovič Umek in Zupančič, 2004). V času mladostništva se mladostniki srečujejo z mnogimi telesnimi in čustvenimi spremembami.

Adolescenca je obdobje življenja polno novih potreb, nenadnih silnih želja in vznemirljivih izkušenj, ga nujno spremljajo tudi dvomi, negotovosti in tveganja, neločljivo povezana z velikim številom novosti. Pod vplivom nagonov in poželenj, ki vznikajo zaradi številnih telesnih in duševnih sprememb, se namreč razmeroma mirno obdobje otroštva končuje; zamenjala ga bo vrsta sprememb in novih spoznanj, ki bodo mladostniku omogočila spoznavanje sebe in odnosov z drugimi (Braconnier, 2001).

3 METODE DELA

3.1 UDELEŽENCI

V raziskavo je bilo vključenih 43 deklet in 48 fantov Osnovne šole Gorica. Udeleženci obiskujejo razrede od 6. do 9. razreda. Povprečna starost udeležencev je 14 let.

3.2 PRIPOMOČKI

Pri izdelavi raziskovalne naloge smo uporabili anketo, ki smo jo sestavili v namene izdelave raziskovalne naloge. Anketa je sestavljena iz 14 vprašanj, ki se nanašajo na raziskovalne hipoteze. Vprašanja v anketi so tako zaprtega kot polodprtega tipa. Večina vprašanj je zaprtega tipa. Vprašalnik je anonimen. Na vprašalniku pa smo spraševali po spolu, starosti in razredu.

3.3 POSTOPEK

Zbiranje podatkov je potekalo med decembrom 2016 in januarjem 2017. Ankete smo razdelili v času pouka, pri čemer so pri testiranju bili prisotni učitelji, ki so skrbeli za red med reševanjem. Udeležence smo prosili, da anketne vprašalnike rešujejo individualno. Reševanje ankete je trajalo približno 10 do 15 minut. Po končanem zbiranju podatkov s pomočjo ankete, smo podatke obdelale in jih prikazale v grafih in tabelah.

4 REZULTATI

Predstavljeni so rezultati ankete, na katero so odgovarjali učenci od 6. do 9. razreda. Sodelovalo je 43 deklet in 48 fantov. Odgovore na vprašanja sva predstavili v obliki tabel in grafov.

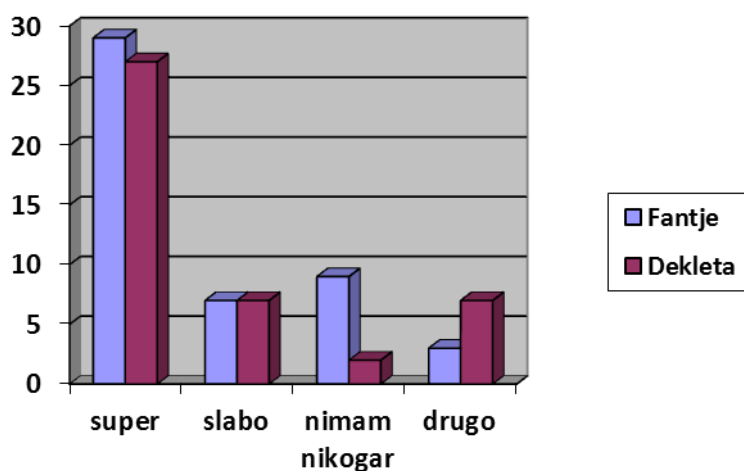
Tabela 1: Odgovori na vprašanje: »Ali si že bil/a zaljubljen/a?«

	Da (%)	Ne (%)
Fantje	32 (66,7 %)	16 (33,3 %)
Dekleta	41 (95,3 %)	2 (4,7 %)

95,3 % deklet je na vprašanje odgovorilo z »da«, 4,7 % pa z »ne«

66,7 % fantov je na vprašanje odgovorilo z »da«, 33,3 % pa z »ne«

Kako se počutiš, ko si zaljubljen/a?

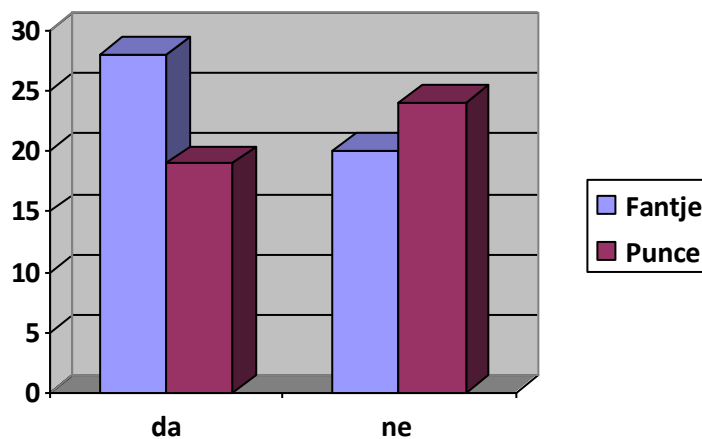
Graf 1 : Kako se počutiš, ko si zaljubljen/a?

Udeleženci so odgovorili:

- 27 deklet, ki predstavljajo 62,8 % vzorca deklet in 29 fantov, ki predstavljajo 60,4 % fantov je na vprašanje odgovorilo, da se počutijo »super« kadar so zaljubljeni,
- 16,3 % deklet ali 7 deklet in 7 fantov ali 14,6 % fantov je izbralo, da se počutijo »slabo«, kadar so zaljubljeni,
- 2 dekleti, ki predstavljata 4,6 % vzorca deklet in 9 fantov, ki predstavljajo 18,8 % fantov je izbralo odgovor, da »nimajo nikogar«,
- 16,2 % ali 7 deklet in 3 fantje ali 6,2 % fantov, je izbralo odgovor »drugo«.

Dekleta so navajala, da se počutijo zmedeno, drugače, čudno in zaljubljeno. Fantje pa se počutijo vznemirjeno, boljše kot po navadi, v redu in normalno

Ali se do osebe v katero si zaljubljen obnašaš drugače?

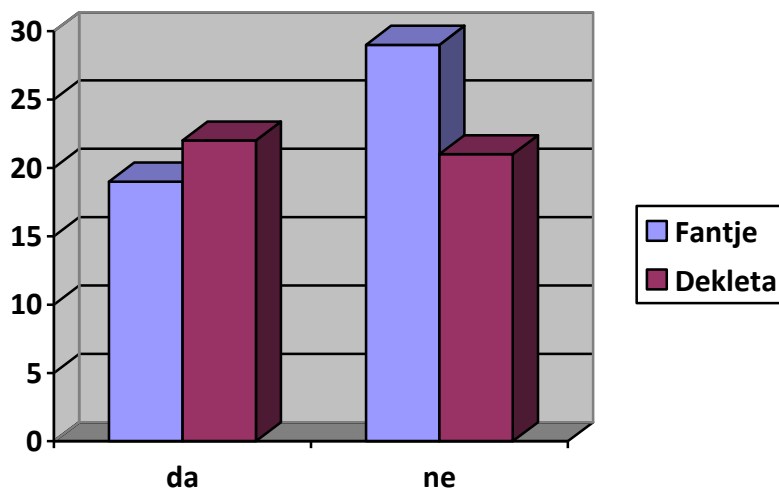
Graf 2 : Ali se do osebe v katero si zaljubljen obnašaš drugače?

Udeležence smo prosili, da napišejo tudi, kako se do te osebe obnašajo, v primeru, da je obnašanje drugačno.

Odgovori so bili naslednji:

- 19 deklet, ki predstavljajo 44,2 % udeleženk, je na to vprašanje odgovorilo z »**da**«. Dekleta so nam zaupala, da se do osebe v katero so zaljubljene obnašajo »spoštljivo«, »prijazno«, da to osebo »veliko gledajo«, da so v njihovi bližini »nervozne« ali pa, da se osebe več izogibajo,
- 24 deklet, ki predstavljajo 55,8 % je na to vprašanje odgovorilo z »**ne**«,
- 28 fantov ali 58,3 % je na vprašanje odgovorilo z »**da**«. Fantje so povedali, da se obnašajo drugače in sicer lepše, se veliko družijo s to osebo, so bolj prijazni in so v zadregi, ko govorijo s to osebo,
- 20 fantov ali 41,7 % je na vprašanje odgovorilo z »**ne**«.

Ali si že razkril/a svojo ljubezen?

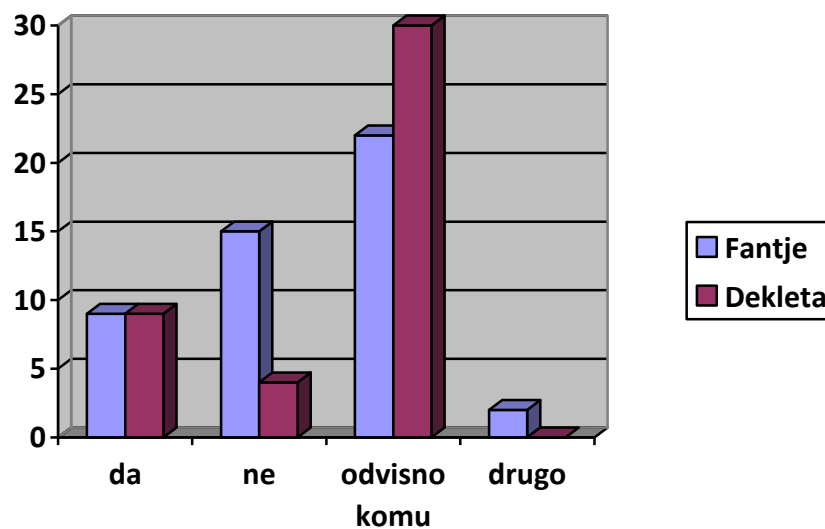
Graf 3 : Ali si že razkril/a svojo ljubezen?

Na to vprašanje so udeleženci odgovorili:

- 22 deklet, ki predstavljajo 51,1 % vseh deklet, je svoji simpatiji že razkrilo ljubezen,

- 48,9 % ali 21 deklet svoje ljubezni še ni razkrilo,
- 19 fantov, ki predstavlja 39,6 % je povedalo, da so že razkrili svojo ljubezen,
- 29 fantov ali 60,4 % še ni razkrilo svoje ljubezni.

Ali poveš svojim prijateljem, da ti je nekdo všeč?

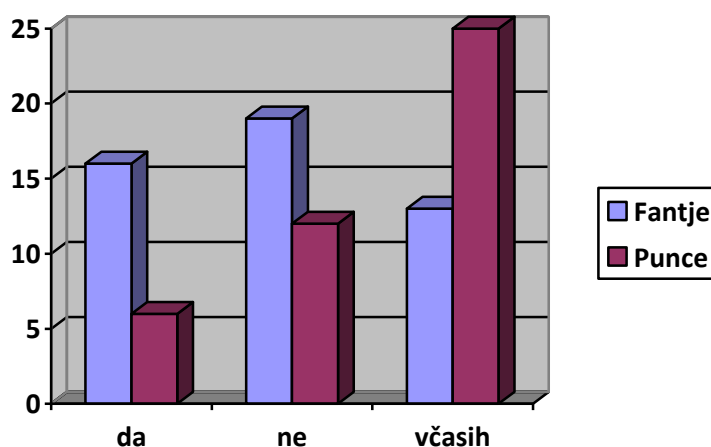
Graf 4 : Ali poveš svojim prijateljem, da ti je nekdo všeč?

Na to vprašanje so odgovorili:

- 20,9 % ali 9 deklet svojim prijateljem pove, kadar jim je nekdo všeč,
- 4 ali 9,3 % deklet o svoji simpatiji ne pove nikomur,
- 74,4 % ali 32 deklet svojo simpatijo zaupa, vendar pa jim je pri tem pomembno, komu zaupajo,
- 18,8 % ali 9 fantov pove svojim prijateljem, da jim je nekdo všeč,
- 31,2 % ali 15 fantov svojim prijateljem ne pove, da jim je nekdo všeč,

- 45,8 % ali 22 fantov pove prijateljem, ampak pri izbiri zaupajo le najboljšim prijateljem,
- 4,2 % ali 2 fanta sta izbrala drugo.

Ali se z osebo, ki ti je všeč pogovarjaš drugače kot z ostalimi? Kako?

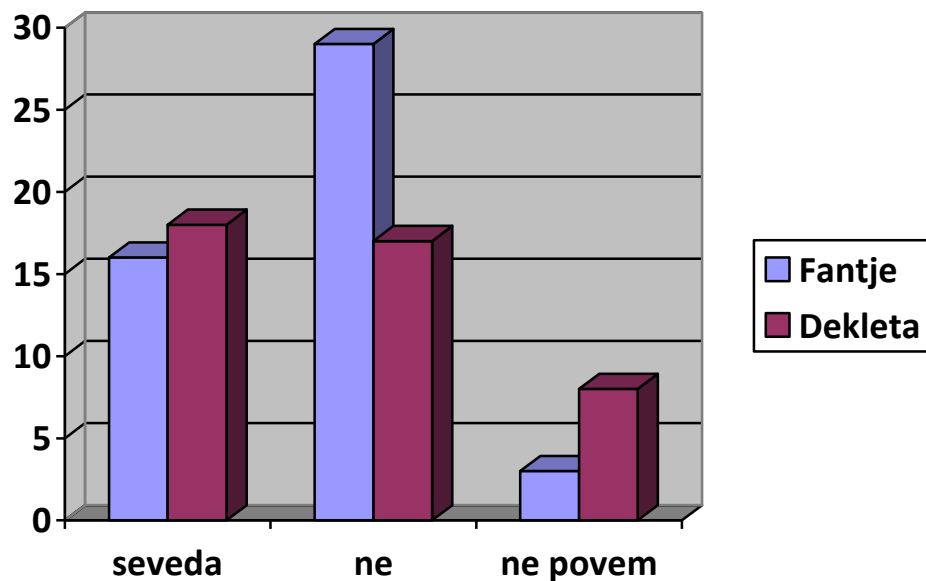

Graf 5 : Ali se z osebo, ki ti je všeč pogovarjaš drugače kot z ostalimi? Kako?

Odgovorili so lahko z da, ne in včasih. Če so odgovorili z da, smo jih prosili, da napišejo kako.

- 14 % ali 6 deklet je odgovorilo, da se z osebo, ki jim je všeč pogovarjajo drugače, kot z ostalimi. To pomeni, da se pogovarjajo o drugih stvareh, da se z njimi pogovarjajo bolj prijazno, bolj nervozno ali bolj ljubeznivo.
- 16 fantov ali 33,3 % je odgovorilo, da se drugače pogovarjajo z osebo v katero so zaljubljeni,
- 12 deklet, ki predstavljajo 27,9 % vseh deklet in 19 fantov ali 39,6 % fantov je odgovorilo, da se z osebo v katero so zaljubljeni, ne pogovarjajo drugače,
- preostalih 58,1 % ali 25 deklet in 13 fantov ali 27,1 % fantov se včasih z osebo v katero so zaljubljeni, pogovarjajo drugače kot z ostalimi.

Ali si se že kdaj zaljubil/a v sošolko oziroma v sošolca?

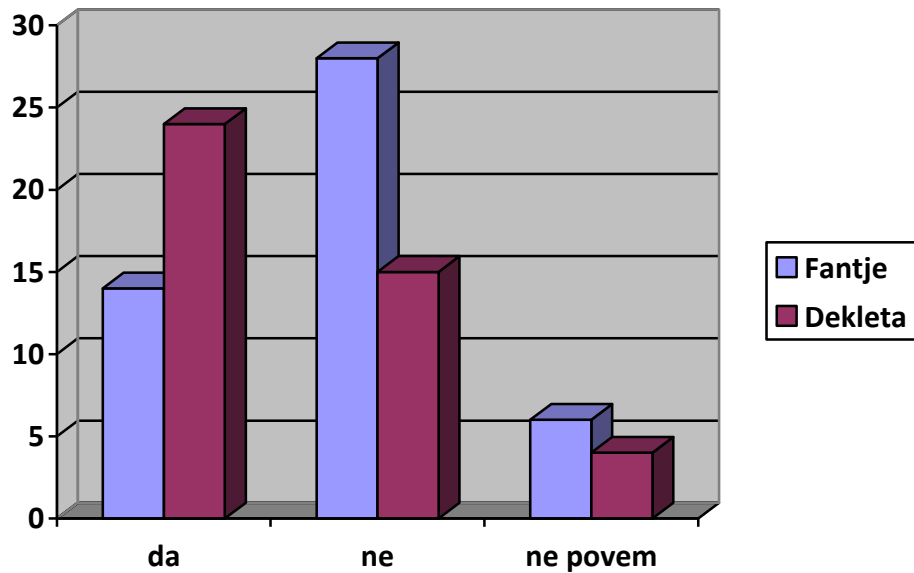

Graf 6 : Ali si se že kdaj zaljubil/a v sošolko oziroma v sošolca?

Odgovorili so lahko z seveda, ne ali ne povem:

- 18 deklet, ki predstavljajo 41,9 % vseh deklet se je že zaljubilo v svojega sošolca in 33,3 % ali 16 fantov se je že zaljubilo v sošolko,
- 39,5 % ali 17 deklet ni nikoli bilo zaljubljenih v svojega sošolca in 60,4 % ali 29 fantov se še ni zaljubilo v sošolko,
- 18,6 % ali 8 deklet in 6,3 % ali 3 fanti na to vprašanje niso želeli odgovoriti.

Si se kdaj zaljubil/a v prijatelja oziroma v prijateljico?

Graf 7 : Si se kdaj zaljubil/a v prijatelja/jico?

Na to vprašanje so odgovorili :

- 24 deklet oziroma 55,8 % deklet se je že zaljubilo v svojega prijatelja,
- 15 deklet, ki predstavljajo 34,9 % deklet, je odgovorilo, da še nikoli niso bile zaljubljene v svojega prijatelja,
- 9,3 % ali 4 dekleta na to vprašanje niso želela odgovoriti,
- 29,2 % ali 14 fantov se je že zaljubilo v prijateljico,
- 28 fantov ali 58,3 % fantov se še ni zaljubilo v prijateljico,
- 12,5 % ali 6 fantov na vprašanje ni hotelo odgovoriti.

Tabela 2: Odgovori na vprašanje: »Si se kdaj zaljubil v osebo, ki je ne poznaš dobro, ampak jo vidiš vsak dan?«

	Da	Ne	Ne želim povedati
Fantje	14 (29,2 %)	28 (58,3 %)	6 (12,5 %)
Dekleta	12 (27,9 %)	24 (55,8 %)	7 (16,3 %)

27,9 % ali 12 deklet je odgovorilo, da so se že zaljubile v osebo, ki je ne poznajo dobro,

55,8 % ali 24 deklet se še nikoli ni zaljubilo v osebo, ki je ne poznajo dobro, a jo vidijo vsak dan,

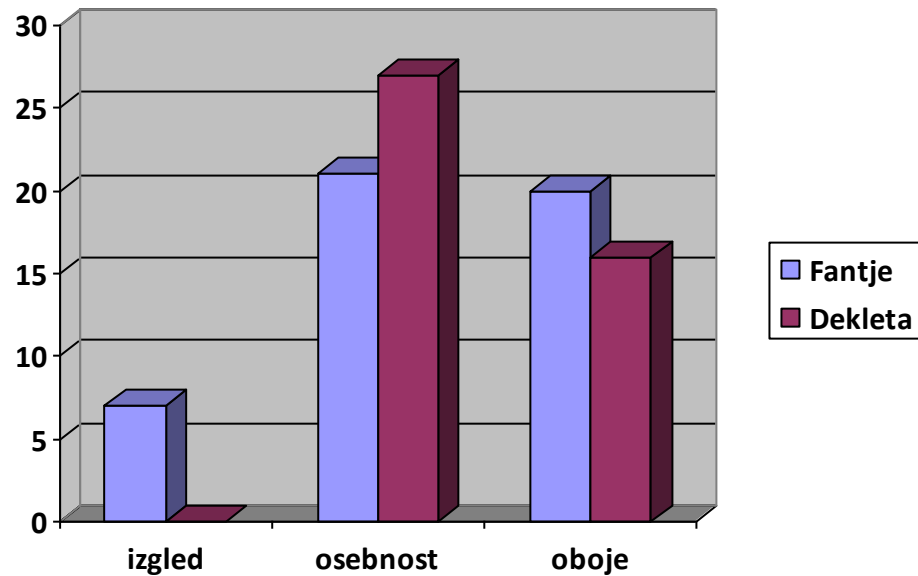
16,3 % ali 7 deklet na to vprašanje ni želelo odgovoriti,

14 fantov ali 29,2 % fantov se je že zaljubilo v osebo, ki je ne poznajo dobro, ampak jo vidijo vsak dan,

58,3 % ali 28 fantov se še ni zaljubilo v osebo, ki je ne poznajo dobro, ampak jo vidijo vsak dan,

12,5 % ali 6 fantov na vprašanje ni hotelo odgovoriti.

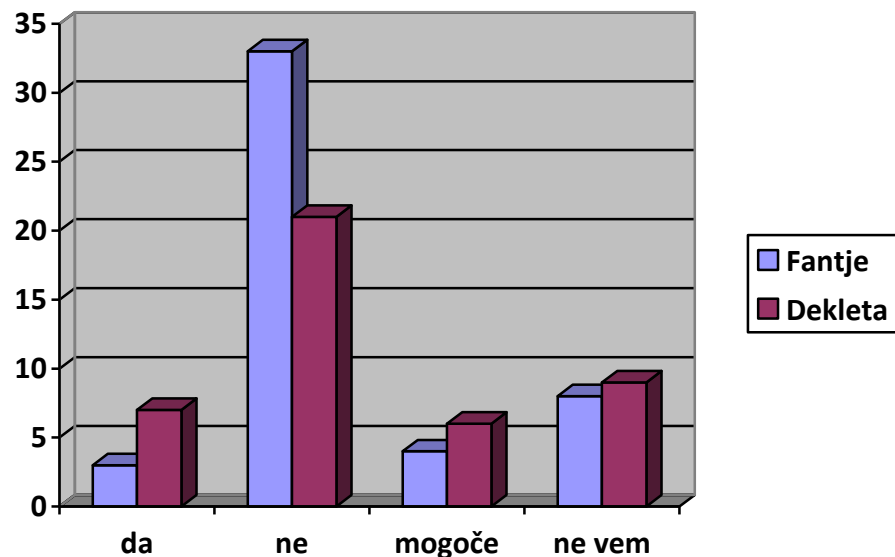
Ali ti je na osebi v katero se zaljubiš pomembnejši izgled ali osebnost ?

Graf 8 : Ali ti je na osebi v katero se zaljubiš pomembnejši izgled ali osebnost ?

Dekleta so na to vprašanje odgovorila, da jim je bolj pomembna osebnost kakor izgled. Tako meni 62,7 % ali 27 deklet. 37,3 % ali 16 deklet je odgovorilo, da jim je oboje enako pomembno. 14,5 % ali 7 fantom je pomembnejši izgled, 43,7 % ali 21 fantov je odgovorilo, da jim je pomembnejša osebnost in 41,6 % ali 20 fantov je odgovorilo, da sta jim enako pomembna osebnost in izgled.

Bi povedal/a, če bi bil/a zaljubljen/a v osebo istega spola?

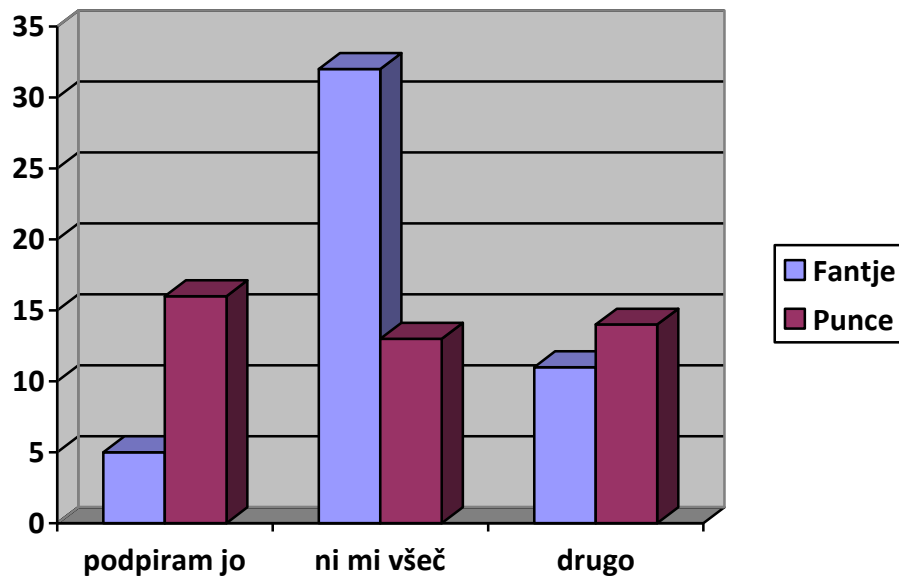

Graf 9 : Bi povedal/a, če bi bil/a zaljubljen/a v osebo istega spola?

Odgovori so bili zelo različni:

- 16,3 % ali 7 deklet bi povedalo, če bi bilo zaljubljeno v osebo istega spola,
- 48,8 % deklet ali 21 deklet ne bi povedalo, če bi bile zaljubljene v osebo istega spola,
- 14 % ali 6 deklet ni prepričanih, da bi povedale, da so zaljubljene v osebo istega spola,
- 9 ali 20,9 % deklet ne ve, če bi povedalo, da so zaljubljene v osebo istega spola,
- 6,2 % ali 3 fantje bi povedali, da so zaljubljeni v osebo istega spola,
- 68,8 % ali 33 fantov ne bi povedalo, da so zaljubljeni v osebo istega spola,
- 4 fantje ali 8,3 % fantov ni prepričanih, da bi povedali, da so zaljubljeni v osebo istega spola,
- 16,7 % ali 8 fantov ne ve, če bi povedali, da so zaljubljeni v osebo istega spola.

Kaj meniš o istospolni ljubezni?

Graf 10 : Kaj meniš o istospolni ljubezni?

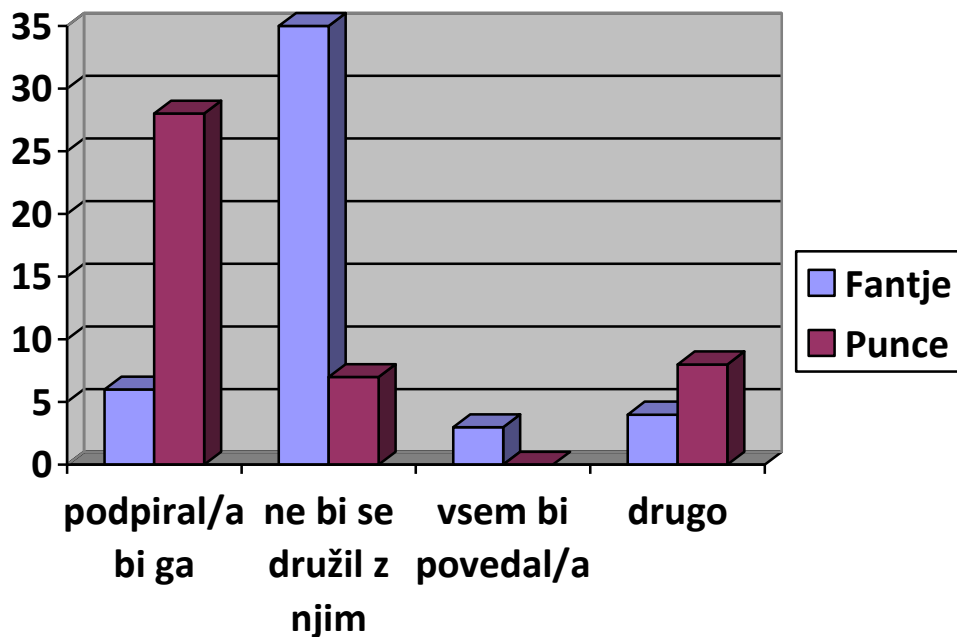
Odgovorili so:

- 16 deklet ali 37,2 % deklet podpira istospolno ljubezen,
- 13 dekletom ali 30,2 % deklet ni všeč istospolna ljubezen,
- 14 deklet ali 32,6 % deklet je izbralo odgovor »drugo«,
- 10,4 % ali 5 fantov podpira istospolno ljubezen,
- 32 fantov ali 66,7 % fantov ne podpira istospolne ljubezni,
- 22,9 % ali 11 fantov je izbralo odgovor »drugo«.

Dekleta so naštevale, da jim je vseeno, da jih moti, ampak to ni njihova stvar.

Fantje pa so naštevali, da jim je vseeno, da nimajo problemov z njo.

Kako bi se obnašal, če bi izvedel, da je tvoj/a prijatelj/ica zaljubljen/a v osebo istega spola?

Graf 11 : Kako bi se obnašal, če bi izvedel, da je tvoj/a prijatelj/ica zaljubljen/a v osebo istega spola?

Dekleta so odgovorila:

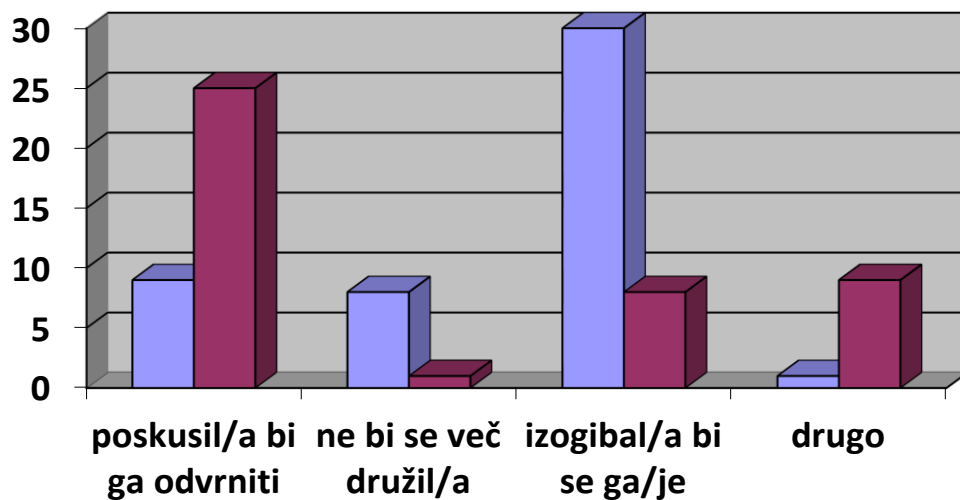
- 28 deklet ali 65,1 % bi jih podpiralo svoje prijatelje,
- 16,3 % ali 7 deklet se ne bi več družilo s tem prijateljem,
- nobena od deklet ne bi povedala vsem,
- 8 deklet ali 18,6 % so izbrale odgovor »drugo«, naštevale so, da bi bile še vedno prijateljice s to osebo, pa čeprav jim to ni všeč.

Odgovori fantov so bili:

- 12,5 % ali 6 fantov bi podpiralo svojega prijatelja,
- 35 fantov ali 72,9 % fantov se ne bi več družilo s tem prijateljem,

- 6,3 % ali 3 fantje bi povedali vsem, da je njihov prijatelj zaljubljen v osebo istega spola,
- 4 fanti ali 8,3 % fantov je izbralo odgovor »drugo«, naštevali so, da bi jim bilo vseeno in da ne vedo kaj bi naredili.

Kako bi reagiral, če bi izvedel, da je oseba istega spola zaljubljena vate?

Graf 12 : Kako bi reagiral, če bi izvedel, da je oseba istega spola zaljubljena vate?

Odgovori udeležениh so naslednji:

- 25 deklet ali 58,1 % deklet bi to osebo poskusilo odvrniti,
- 1 dekle ali 2,3 % deklet se ne bi več družilo s to osebo,
- 8 deklet ali 18,6 % deklet bi se izogibalo te osebe,

- 9 deklet ali 21 % deklet je izbralo odgovor »drugo« in navedle so, da bi tej osebi povedale, da jim niso všeč dekleta, da bi to osebo odvrnile na lep način in upale, da sta lahko prijatelja, bilo bi jim neprijetno, ampak bi se navadile,
- 18,7 % ali 9 fantov bi to osebo zavrnilo na prijazen način,
- 8 fantov ali 16,7 % fantov se ne bi več družilo s to osebo,
- 62,5 % fantov ali 30 fantov bi se izogibalo te osebe,
- 1 fant ali 2,1 % fantov je izbral odgovor »drugo« in navedel je, da ne ve kaj bi naredil.

5 DISKUSIJA

V raziskovalni nalogi nas je zanimalo, ali se obnašanje in čustva osnovnošolcev spremenijo, kadar se zaljubijo. Zanimalo nas je tudi, ali o svoji zaljubljenosti povedo svojim prijateljem in svoji simpatiji, pri čemer smo predvidevali, da dekleta večkrat razkrijejo svojo ljubezen, fantje pa so pri tem bolj sramežljivi. Zanimalo nas je tudi, ali je osnovnošolcem pri ljubezni bolj pomemben izgled kakor osebnost ali obratno. Poleg tega nas je zanimalo tudi, kakšen je odnos osnovnošolcev do istospolne ljubezni, pri čemer smo menili, da so njihova stališča pretežno negativna.

Ugotovili smo, da je večino deklet že bilo zaljubljenih. Glede na to, da smo v raziskavo vključili osnovnošolce, ki so razvojno že v obdobju pubertete ali adolescence, nas ta podatek ni presenetil. Se nam je pa podatek zdel pomemben za nadaljnje raziskovanje, kajti le tako lahko ugotavljamo, kako se počutijo in kako se obnašajo, ko so zaljubljeni.

V hipotezi 1 smo predpostavili, da se vedenje in čustva osnovnošolcev pomembno spremenijo, kadar se zaljubijo. Ugotovili smo, da se dekleta večinoma počutijo zelo dobro, kadar se zaljubijo. Nekatera dekleta so nam zaupala, da se počutijo slabo, zmedeno, čudno, nervozno ipd. kadar se zaljubijo. Menimo, da takšna čustva pomembno vplivajo tudi na delovanje na šolskem področju in obnašanju doma. Glede obnašanja so dekleta povedala, da se do osebe v katero so zaljubljeno obnašajo bolj prijazno, da jo več gledajo, jim posodijo več stvari in so na splošno bolj ljubeznive. Enako velja tudi za pogovor z osebo, v katero so zaljubljene. Dekleta pravijo, da se s takšno osebo pogovarjajo bolj ljubeznivo in da se pogovarjajo o drugačnih stvareh kot z drugimi ljudmi. Večji odstotek deklet, ki so bile udeležene v raziskavo pa je odgovoril, da se njihovo obnašanje do osebe, ki jim je všeč ne spremeni, kar pomeni, da naša prva hipoteza le delno drži.

V drugi hipotezi smo predpostavili, da dekleta večkrat simpatiji in prijateljem razkrijejo svojo ljubezen. 51,1% vseh deklet, je svoji simpatiji že razkrilo svojo ljubezen. 48,9% deklet svoje ljubezni še ni razkrilo. Odstotki pri fantih so nekoliko drugačni. 19 fantov, ki predstavlja 39,6 % vseh fantov v vzorcu je povedalo, da so že razkrili svojo ljubezen, medtem pa kar 60% fantov iz našega vzorca še ni razkrilo svoje ljubezni. Na podlagi teh rezultatov smo potrdili drugo hipotezo. Hipotezo smo postavili, saj menimo, da se dekleta v puberteti hitreje razvijejo, hkrati pa tudi hitreje čustveno dozoriijo. Menimo tudi, da dekleta na splošno bolj izražajo svoja čustva, kakor fantje, kar bi lahko bila posledica vzgoje ali družbenih

pričakovanj. Seveda pa pri tem prihaja do individualnih razlik, ki so lahko posledica osebnosti in okolja. Veliko pa je verjetno odvisno tudi od osebe, ki nam je všeč in naše zaznave te osebe ter njihove naklonjenosti do nas. Naši rezultati so pokazali, da smo pravilno predvideli vedenje fantov in deklet pri razkrivanju ljubezni. Takšen rezultat bi lahko, glede na družbeno pričakovanje o tem, da mora fant dekletu prvi izpovedati ljubezen, bil nekoliko presenetljiv, vendar pa menimo, da je na rezultat na našem vzorcu v prvi vrsti vplivala starost udeležencev. Menimo, da fantje pri tej starosti še niso dovolj zreli, da bi bili pripravljeni govoriti o ljubezni in čustvih, medtem ko so dekleta že bolj razvita.

V tretji hipotezi smo predvidevali, da je osnovnošolcem bolj pomembna osebnost kakor videz pri osebi v katero se zaljubijo. Dekleta so to hipotezo potrdila. Velik odstotek deklet se še nikoli ni zaljubil v osebo, ki je ne poznajo dobro. Večji delež deklet se je že zaljubil v svojega prijatelja, kakor v sošolca. Hkrati pa je kar 62,7 % deklet odgovorilo, da jim je pomembnejša osebnost kakor videz. 37,3 % deklet pravi, da je oboje enako pomembno. Hipotezo smo postavili na osnovi lastnih opažanj in izkušenj. Čeprav je zaljubljenost posledica fizične privlačnosti in načina vedenja, pa se nam zdi, da se osnovnošolci večkrat zaljubijo v nekoga, ki ga osebno poznajo in s katerim se tudi dobro razumejo. Na osnovi videza se večkrat porodijo različne simpatije, ki pa se razblinijo, ko posameznik ugotovi, da z osebo nima podobnih interesov. Pri fantih smo ugotovili, da je mnogim izgled enako pomemben kot osebnost, tako je namreč odgovorilo kar 41,6 % fantov v našem vzorcu. Le 14,5 % ali 7 fantom je pomembnejši izgled, 43,7 % ali 21 fantov je odgovorilo, da jim je pomembnejša osebnost. Vzorec je torej podoben kakor pri dekletih. Menimo, da osnovnošolci že razlikujejo med pojmom "biti všeč" in zaljubljenostjo, pri čemer pa se druga smatra za stanje, pri katerem ne upoštevamo zgolj izgleda. Kot pravi teorija se namreč zaljubimo v predstave o posameznikovih osebnostnih lastnostih, zato nas ne preseneča, da večina prav te smatra za pomembne, kadar se zaljubijo.

Najina zadnja hipoteza je bila, da imajo osnovnošolci pretežno negativni pogled na istospolno ljubezen. Tudi to hipotezo sva potrdili. Ugotovili sva tudi, da imajo fantje pogosteje bolj negativen odnos do istospolne ljubezni kot punce.

V raziskovalni nalogi smo torej potrdili vse hipoteze, ki smo jih postavili.

6 ZAKLJUČEK

Poznamo različne vrste zaljubljenost in ljubezni in da bi si ustvarili pravilno mnenje, kakšne vrste je zaljubljenost oz. ljubezen, je pomembno, da čim več vemo o tej temi. Pomembno se nama zdi, da bi v osnovni šoli, čim bolj natančno spoznali razliko med zaljubljenostjo in ljubeznijo. Še bolj pomembno pa je da, se je vsak že ali se še bo srečal z zaljubljenostjo. Da bi lahko spremljali mišljenja o zaljubljenosti osnovnošolcev sva naredili in predstavili anketo, ki so jo učenci šestega, sedmega, osmega in devetega razreda tudi izpolnili.

Za izdelavo raziskovalne naloge sva se odločili, ker naju je tema pritegnila in se nama je zdela zanimiva. O tej temi sva se želeli poučiti, saj sva tudi midve že bili zaljubljeni.

Del raziskovalne naloge je tudi o odnosih med mladimi med zaljubljenostjo. Ugotovili sva, da večina fantov jemlje ljubezen manj resno kot dekleta in da večina osnovnošolcev ne spodbuja istospolne ljubezni.

Želiva si, da bi vsak v svoj življenjski dobi našel svojo pravo ljubezen.

7 POVZETEK

Ljubezen in zaljubljenost sta stanji, ki jih tekom svojega življenja izkusimo vsi. Kljub temu, da gre za vsakdanje čustvo, pa predstavlja odgovor na vprašanja, kaj je ljubezen in zakaj se zaljubimo, pravo uganko. Še posebej zanimivo pa je to vprašanje v času adolescence, ko so občutja zaljubljenosti nekaj povsem novega in zelo razburljivega, hkrati pa precej strašljivega.

V raziskovalni nalogi sva želeli ugotoviti, kdaj se osnovnošolci prvič zaljubijo, kako to vpliva na njihovo vedenje in čustva, kakšen je njihov pogled in odnos do istospolne ljubezni. Pri raziskavi sva uporabili metodo anketiranja učencev od šestega do devetega razreda na osnovni šoli Gorica, katero obiskujeva tudi sami.

Najina prva hipoteza je bila, da se zaljubljenost pri osnovnošolcih odraža na vedenjskem in čustvenem področju. Hipotezo sva s pomočjo anketnih vprašanj potrdili.

Druga hipoteza je bila, da so fantje pri izražanju čustev bolj sramežljivi od deklet in tudi to hipotezo sva potrdili.

Tretja hipoteza je bila, da se osnovnošolci večkrat zaljubijo na podlagi osebnosti, kot izgleda. Tudi to hipotezo sva potrdili, saj je velika večina odgovorila, da jim je pri osebi v katero so zaljubljeni pomembnejša osebnost, kot izgled. V anketnih rezultatih sva izvedeli, da je nekaterim fantom izgled pomembnejši kot osebnost.

Najina zadnja hipoteza je bila, da imajo osnovnošolci pretežno negativni pogled na istospolno ljubezen. Tudi to hipotezo sva potrdili. Ugotovili sva tudi, da imajo fantje pogosteje bolj negativen odnos do istospolne ljubezni kot punce.

8 ZAHVALA

Iskreno bi se zahvalili najini mentorici Maji Lampret, mag.psih. za pomoč, svetovanje, podporo in potrpežljivost z nama pri izvedbi raziskovalne naloge. Zahvalili bi se ji radi tudi, ker nama je pomagala omogočiti to izjemno izkušnjo.

Zahvalili bi se tudi učiteljem in osnovnošolcem Osnovne šole Gorica, ki so nama omogočili zbiranje podatkov in sodelovanje pri raziskovalni nalogi.

Na koncu bi se iskreno zahvalili tudi najinim staršem za pomoč pri premagovanju težav in spodbudo pri izdelavi raziskovalne naloge.

9 PRILOGA

ANKETA: Zaljubljenost in psihološki procesi

Spol : _____ Starost : _____ Razred: _____

1. Ali si že bil/a zaljubljen/a?
 - a) Da.
 - b) Ne.
 - c) _____
2. Kako se počutiš, ko si zaljubljen /a ? Izbereš lahko več odgovorov.
 - a) Super.
 - b) Slabo.
 - c) Nimam nikogar.
 - d) Drugo: _____
3. Ali se do osebe v katero si zaljubljen obnašaš drugače ? (Če si odgovoril da, napiši kako.)
 - a) Da : _____
 - b) Ne.
4. Ali si že razkril svojo ljubezen?
 - a) Da.
 - b) Ne.
5. Ali poveš svojim prijateljem, da ti je nekdo všeč? Izbereš lahko več odgovorov.
 - a) Da.
 - b) Ne.
 - c) Odvisno komu.
 - d) Drugo : _____
6. Ali se s to osebo pogovarjaš drugače kot z ostalimi? Kako? (Če si odgovoril da, napiši kako.)
 - a) Da : _____
 - b) Ne.
 - c) Včasih.
7. Si se kdaj zaljubil/a v sošolca?
 - a) Seveda.
 - b) Ne.
 - c) Ne povem.
8. Si se kdaj zaljubil/a v prijatelja?
 - a) Da.
 - b) Ne.

c) Ne povem.

9. Si se kdaj zaljubil v osebo, ki je ne poznaš dobro ampak jo vidiš vsak dan ?

- a) Da.
- b) Ne
- c) Mogoče.

10. Ali je pomembnejši izgled ali osebnost ?

11. Bi povedal/a , če bi bil/a zaljubljen/a v osebo istega spola ?

- a) Da.
- b) Ne.
- c) Mogoče.
- d) Ne vem.

12. Kaj meniš o istospolni ljubezni ?

- a) Podpiram jo.
- b) Ni mi všeč.
- c) Drugo : _____

13. Kako bi se obnašal, če bi izvedel, da je tvoj prijatelj zaljubljen v osebo istega spola ?

- a) Podpiral/a bi ga.
- b) Ne bi se družil z njim.
- c) Vsem bi povedal/a.
- d) Drugo : _____

14. Kako bi reagiral, če bi izvedel, da je oseba istega spola zaljubljena v tebe ?

- a) Poskusil/a bi ga odvrniti.
- b) Ne bi se več družil/a z njim/njo.
- c) Izogibal/a bi se ga/je.
- d) Drugo : _____

Kako si počutil/a ob reševanju ankete?

Zahvaljujete se ti, da si odgovoril/a na najina vprašanja!

Tija Košica in Zoja Jenko

10 LITERATURA

- Braconnier, A. Kako razumeti mladostnika: priročnik za starše otrok, starih od 10 do 25 let. Tržič: Učila, 2001.
- But, B. (2006). Dostopno na: <http://www.tosemjaz.net/clanki/62/> (december, 2016).
- Marjanovič Umek, L. in Zupančič, M. (ur.), Razvojna psihologija (str. 382-393). Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete.
- Pišek, V. (2007). Dostopno na: <http://www.tosemjaz.net/clanki/461/category.html> (december, 2016).
- Zorko, Trojner in Ravnikar (2016). Najstniška ljubezen (raziskovalna naloga).
- Projekti. gim. vic. si (2012). Dostopno na: <http://projekti.gimvic.org/2012/2b/ljubezen/psiha1.html> (december, 2016).
- ~ <http://www.viva.si/Psihologija-in-odnosi/4714/Kaj-je-prava-ljubezen> (januar, 2017).
- ~ <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:spr-DIGN3HQQ> (december, 2016).